

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 30 Ιουνίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Γερασιμούλα – Μαρία Δρακονταειδή, Μέλος και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 24/5/2023 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 756/24.5.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., οδός ... αριθ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... , που εδρεύει στην ... οδός ... αριθ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»).

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του προσβαλλόμενου με αριθ. πρωτ. ... εγγράφου της αναθέτουσας αρχής περί χορήγησης διευκρινίσεων, το οποίο κατέστη αναπόσπαστο μέρος της με αριθμό ... Διακήρυξης για την «...», κατά τα ειδικότερα προβαλλόμενα με την προσφυγή.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 15.000,00 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσό παραβόλου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του πδ 39/2017 και με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ποσού

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

92.285.541,03 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α. και χωρίς τα δικαιώματα προαίρεσης (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Ο ... ως αναθέτουσα αρχή, δυνάμει της με αριθμό ... Διακήρυξης προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου εκτέλεσης του έργου με τίτλο «...», εκτιμώμενης αξίας 92.285.541,03€, χωρίς Φ.Π.Α., πλέον δικαιωμάτων προαίρεσης ποσού 102.779.910,36€, χωρίς Φ.Π.Α., και συνολικής εκτιμώμενης αξίας (με τα δικαιώματα προαίρεσης) 195.065.451,39€. Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής, σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4412/2016, με αξιολόγηση μελέτης (άρθρο 50 του ν. 4412/2016). Σύμφωνα με τον όρο 11.3 της Διακήρυξης το έργο περιλαμβάνει την ... Στο αντικείμενο της σύμβασης, όπως περιγράφεται κατά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της στον προαναφερθέντα όρο της Διακήρυξης, περιλαμβάνεται και η κανονική λειτουργία της υποδομής για έξι (6) έτη. Η προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 20/12/2022 και δημοσιεύτηκε στις 23/12/2022 (αρ. ...). Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 23/12/2022 και έλαβε ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό αριθμό ...

3. Σύμφωνα με τη Διακήρυξη ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 17^η Φεβρουαρίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 15.00 μ.μ. και ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών η 23^η Φεβρουαρίου 2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.00 π.μ. Κατόπιν χορήγησης διαδοχικών παρατάσεων, με την υπ' αριθ. ... απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, χορηγήθηκε η 5^η κατά σειρά παράταση και ορίστηκε, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, η 8η Ιουνίου 2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 15.00 μμ και ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών η 14η Ιουνίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.00 π.μ. Ακολούθως, σε συνέχεια της με αριθμό Α539/2023 απόφασης του παρόντος Κλιμακίου, η οποία εκδόθηκε επί του αιτήματος προσωρινών μέτρων, που ενσωματώνεται στην υπό εξέταση προσφυγή, χορηγήθηκε με την υπ' αριθ. ... απόφαση της Εκτελεστικής

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής η έκτη (6^η) παράταση, και ορίστηκε ως νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών η **25η Ιουλίου 2023**, ημέρα Τρίτη και ώρα 15.00 μ.μ. και ως νέα ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών η 31η Ιουλίου 2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00 π.μ.

4. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας υποβλήθηκαν από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς είκοσι εννέα (29) αιτήματα παροχής διευκρινίσεων επί όρων της Διακήρυξης, τα οποία απαντήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή. Ειδικότερα, τα με αριθ. πρωτ. ... και ... αιτήματα παροχής διευκρινίσεων των ενδιαφερόμενων προς συμμετοχή οικονομικών φορέων απαντήθηκαν με το υπ' αριθ. πρωτ. ... έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, το οποίο κοινοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς με μήνυμα μέσω της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 15.05.2023, και επίσης αναρτήθηκε στην αρχική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 16.05.2023. Κατά του εγγράφου αυτού(...) παροχής διευκρινίσεων στρέφεται η προσφεύγουσα και ζητά την ακύρωσή του κατά το μέρος, που, κατά τους ισχυρισμούς της, με τις παρασχεθείσες διευκρινίσεις η αναθέτουσα αρχή προέβη σε ουσιώδεις αλλαγές του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού, δεν αποσαφήνισε όρους της Διακήρυξης, οι οποίοι ενέχουν ασάφειες, και επιπλέον παρέλειψε να προβεί σε εύλογη και κατάλληλη παράταση της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής των προσφορών, χορηγώντας παράταση επτά (7) μόλις ημερών.

5. Η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της (...), της προϋπολογισθείσας δαπάνης της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, συ...ριλαμβανομένων όμως των δικαιωμάτων προαίρεσης αλλά και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

6. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού το προσβαλλόμενο με αριθ. πρωτ. ... έγγραφο παροχής διευκρινίσεων

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες στις 15-5-2023 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 24-5-2023, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση, ενώ επίσης ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και είναι νομίμως υπογεγραμμένη.

7. Η προσφεύγουσα ασκεί την προσφυγή κατ' αρχήν με έννομο συμφέρον, καθώς επικαλείται ότι, παρά το γεγονός ότι η ίδια δραστηριοποιείται σύμφωνα με τον καταστατικό σκοπό της, μεταξύ άλλων, στον τομέα της ... έχοντας υπογράψει συμβάσεις με παρεμφερές οικονομικό και τεχνικό αντικείμενο και ενδιαφέ...αι να υποβάλει προσφορά και να αναλάβει την εκτέλεση της επίμαχης σύμβασης, εντούτοις εμποδίζεται λόγω των μη νόμιμων και ...φών – κατά τους ισχυρισμούς της – όρων της Διακήρυξης, όπως αυτοί διευκρινίστηκαν με το προσβαλλόμενο έγγραφο της αναθέτουσας αρχής.

Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ο προσφεύγων βάλλει κατά όρου της Διακήρυξης με έννομο συμφέρον, αυτός θα πρέπει να επικαλεστεί άμεση βλάβη προκαλούμενη από τον πληττόμενο όρο, ο οποίος παραβιάζει τους κανόνες, που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια σε σημείο, που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την (λυσίτελή) συμμετοχή του στον διαγωνισμό (βλ. Ε.Α. ΣΤΕ 352/2018, 86/2018 κ.ά.). Συνεπώς, ως επίκληση βλάβης υπό την έννοια αυτή, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παραβάσεως διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση και ανάδειξη των συγκεκριμένων και αρκούντως εξειδικευόμενων στοιχείων, που αφορούν τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος, και εκ των οποίων είτε αποκλείεται είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στον διαγωνισμό είτε προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) εις βάρος του το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 146-148/2016 Ολ., 1140, 1137, 977/2010, 1149, 1102-3, 1046-7/2009, 14/2006). Η κατά τα ανωτέρω επίκληση βλάβης για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος προς άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της Διακήρυξης, απαιτείται τόσο κατά την

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

προβολή λόγων, που πλήττουν την εν γένει νομιμότητά της, όσο και κατά την προβολή λόγων που στρέφονται κατά συγκεκριμένων όρων αυτής (βλ. Ε.Α. 352/2018, 86/2018). Συνεπώς, όσον αφορά το ειδικό έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας να προβάλλει έκαστο λόγο της προσφυγής, αυτό εξετάζεται κατωτέρω κατά την εξέταση των επιμέρους λόγων αυτής (ΣΤΕ ΕΑ 170/2021).

8. Η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 24-5-2023 στην κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του π.δ. 39/2017.

9. Με την με αριθμό 939/2023 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου ορίστηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής. Όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης, η αναθέτουσα αρχή διαβίβασε εμπρόθεσμα στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. στις 8/6/2023, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαπενθήμερης προθεσμίας από την κατάθεση της προσφυγής, τις με αριθ. πρωτ. ... απόψεις της, αιτούμενη παράλληλα την απόρριψη της προσφυγής για τους εκεί αναφερόμενους λόγους. Τις απόψεις αυτές κοινοποίησε αυθημερόν (8/6/2023) στους συμμετέχοντες, και επιπλέον τις ανάρτησε κατά την ημερομηνία αυτή στην αρχική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και προς αντίκρουσή τους, η προσφεύγουσα υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα στις 13/6/2023, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης πενθήμερης προθεσμίας κατ' άρθρο 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το με ίδια ημερομηνία συμπληρωματικό Υπόμνημα.

10. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή, όσον αφορά τις διαδικαστικές προϋποθέσεις της εμπρόθεσμης άσκησής της και της καταβολής του προβλεπόμενου παραβόλου, πρέπει δε οι λόγοι της να εξεταστούν σε σχέση με το απαιτούμενο «ειδικό» έννομο συμφέρον προβολής τους και στη συνέχεια, εφόσον αυτό στοιχειοθετείται, να εξεταστούν επί της ουσίας.

11. Με τον **πρώτο** λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απάντησης/διευκρίνισης, που έδωσε η αναθέτουσα αρχή με το προσβαλλόμενο έγγραφο διευκρινίσεων, στο με αριθ. πρωτ. ... αίτημα ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα, σχετικά με την οριοθέτηση (με συντεταγμένες) των περιοχών, που έχουν χαρακτηριστεί αναδασωτές, στην πλέον πρόσφατη ανάρτηση των δασικών χαρτών και βρίσκονται εντός του γηπέδου του έργου. Ειδικότερα, στο προσβαλλόμενο με την προσφυγή έγγραφο διευκρινίσεων διαλαμβάνονται επί λέξει τα ακόλουθα σε σχέση με το τιθέμενο ερώτημα οικονομικού φορέα και την αντίστοιχη απάντηση της αναθέτουσας αρχής: «.....(σελ. 54 του προσβαλλόμενου εγγράφου) Το αριθ. πρ. ... αίτημα παροχής διευκρίνισης. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο έγγραφο διευκρινίσεων της υπηρεσίας σας με αριθμό πρωτοκόλλου ... και συγκεκριμένα την απάντηση που δόθηκε στο ερώτημα Νο3, σελίδα 4, όπου αναλυτικά αναφέ...αι ότι: “Ερώτημα 3. Δασικές εκτάσεις: Στην παράγραφο 4.2.5.3. της ... του έργου αναφέ...αι ότι ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται επί εκτάσεων για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις κήρυξής τους ως αναδασωτές και εμφανίζονται στον μερικώς κυρωμένο δασικό χάρτη ως ΔΑ. Όμως εγκαταστάσεις και διαμορφώσεις της γενικής διάταξης της ... όπως και της προμελέτης εντοπίζονται εντός τέτοιων εκτάσεων σύμφωνα με τον μερικώς κυρωμένο δασικό χάρτη. Παρακαλούμε διευκρινίστε ποια θα είναι η αντιμετώπιση σχετικά με τις αναδασωτές εκτάσεις του γηπέδου του έργου. **Απάντηση 3:** Για κάθε έκταση του έργου, ισχύει ο χαρακτηρισμός που της αποδίδεται από την οριστική κύρωση των δασικών χαρτών (ΦΕΚ 815/Δ/11-11-2022). Σύμφωνα με την ... στις εκτάσεις εντός του γηπέδου του έργου που εμπíπτουν στη δασική νομοθεσία και είναι χαρακτηρισμένες ως αναδασωτές ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται”. Παρακαλούμε να ορισθούν επακριβώς τα όρια της περιοχής που δύναται να σχεδιάσει έκαστος διαγωνιζόμενος την τεχνική του λύση, και τα οποία θα αποτυπώνουν με σαφήνεια τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως αναδασωτές στην πλέον πρόσφατη ανάρτηση των δασικών χαρτών. Τα όρια θα πρέπει να είναι σαφώς ορισμένα με τις απαιτούμενες συντεταγμένες (Χ,Υ,Ζ) βάσει του συστήματος συντεταγμένων ΕΓΣΑ’ 87, ώστε να αποφευχθούν παρερμηνείες και αναντιστοιχίες που μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα και ενστάσεις κατά τη φάση της διαγωνιστικής

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

διαδικασίας. **Απάντηση:** Ισχύουν τα αναφερόμενα στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ...».

Στο πλαίσιο του υπό εξέταση λόγου η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι με την απάντησή της στο προσβαλλόμενο έγγραφο διευκρινίσεων η αναθέτουσα αρχή δεν προβαίνει, όπως ζητήθηκε, στην οριοθέτηση των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως δασικές. Ότι, αντιθέτως, ενώ η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει την ύπαρξη των συγκεκριμένων δασικών περιοχών εντός του γηπέδου, που θα κατασκευαστεί η ..., αρνείται να υποδείξει με σαφήνεια τα συγκεκριμένα όρια των περιοχών αυτών. Αυτό συμβαίνει, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, διότι στην εγκεκριμένη προμελέτη του έργου και ενώ τελούσε σε γνώση της αναθέτουσας αρχής ότι εντός του χώρου υπάρχουν χαρακτηρισμένες δασικές περιοχές, αυτές έχουν εν μέρει παραβλεφθεί/ καταπατηθεί, καθώς έχουν σχεδιαστεί ... της προτεινόμενης από την προμελέτη ... εντός των ανωτέρω περιοχών. Δηλαδή, κατά την προσφεύγουσα, ο προτεινόμενος σχεδιασμός της ... στη φάση εκπόνησης της τεχνικής προμελέτης λαμβάνει χώρα σε σημαντικά τμήματα εντός των συγκεκριμένων χαρακτηρισμένων δασικών περιοχών. Υπό τα δεδομένα αυτά, υποστηρίζει ότι δίνεται από την αναθέτουσα αρχή μια «απλοποιημένη» ως προς τον σχεδιασμό, τεχνική λύση, η οποία παραβιάζει ουσιαστικούς περιορισμούς που οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να μην καταπατήσουν κατά την εκπόνηση της τεχνικής τους προσφοράς. Ο σχεδιασμός αυτής στην προτεινόμενη τεχνική προμελέτη οδηγεί σε εσφαλμένο και ελλιπή προϋπολογισμό, διότι το έργο κοστολογήθηκε με μια τεχνική λύση, η οποία στην πραγματικότητα είναι πλήρως ανεφάρμοστη, γεγονός που καθιστά το έργο ανώριμο προς δημοπράτηση. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα προσκομίζει με το Παράρτημα Ι της προσφυγής τρία (3) επιμέρους σχέδια στα οποία αποτυπώνονται τεχνικά δεδομένα, που αφορούν στους περιορισμούς που υπάρχουν βάσει των χαρακτηρισμένων δασικών περιοχών. Η αναθέτουσα αρχή βάσει των ανωτέρω δεδομένων όφειλε, κατά την προσφεύγουσα, να προχωρήσει σε τροποποίηση των μελετών και κατ' επέκταση των τευχών δημοπράτησης, ώστε να καταρτίσει μια ρεαλιστική τεχνική λύση και έναν ρεαλιστικό και εντός πραγματικότητας προϋπολογισμό. Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, ενώ η αναθέτουσα αρχή είχε το χρόνο

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

να προβεί σε διευκρινιστικές απαντήσεις και τροποποιήσεις επί της τεχνικής προμελέτης, ουδεμία διόρθωση πραγματοποίησε και ουδεμία διευκρίνιση παρείχε προς τους διαγωνιζομένους σχετικά με τα ακριβή όρια επέμβασης των έργων της ....

Σε σχέση με τις αιτιάσεις αυτές της προσφεύγουσας, λεκτέα τα εξής:

Κατά την έννοια του άρθρου 2.3. της Διακήρυξης, καθώς και του άρθρου 60 παρ. 3 του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει υποχρέωση να παράσχει διευκρινίσεις (και, συνεπώς, έχει εκτελεστό χαρακτήρα η σχετική πράξη της) μόνο στην περίπτωση, που δικαιολογούνται αντικειμενικώς αμφιβολίες των ενδιαφερομένων ως προς την έννοια των όρων της διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης. Αντιθέτως, επί αιτήματος παροχής διευκρινίσεων για σαφή όρο της διακήρυξης, η απάντηση της αναθέτουσας αρχής, στην οποία απλώς επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της Διακήρυξης (και άρα έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα), ουδεμία μεταβολή επιφέρει στο νομικό κόσμο, και δεν υπόκειται, ως πράξη μη εκτελεστή, σε προσφυγή. Συναφώς, έχει κριθεί (βλ ΣΤΕ 2010/2022, ΣΤΕ ΕΑ 426/2011, 952/2007) ότι η πράξη της αναθέτουσας αρχής, η οποία εκδίδεται επί αιτήσεως διαγωνιζομένου και παρέχει, εντός ορισμένης προθεσμίας προ της λήξης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών, διευκρινίσεις είτε ως προς την έννοια όρων της Διακήρυξης είτε ως προς τις πραγματικές συνθήκες εκτέλεσης της σύμβασης, αποτελεί εκτελεστή πράξη που υπόκειται στην κατά το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 προδικαστική προσφυγή (ΕΑ 952/2007, 758/2008 κ.ά., πρβλ. ΕΑ 143/2012, 499/2012, 45/2008, πρβλ. ΕΑ 758/2008, 982/2007 κ.ά.). Σε περίπτωση δε, που η πράξη αυτή δεν αμφισβητηθεί, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους στους οποίους αναφέρονται (ΕΑ 108/2015, 55/2015, 258/2012, 254/2012 κ.ά)

Κατόπιν των ανωτέρω, από την παράθεση του τιθέμενου ερωτήματος και της αντίστοιχης απάντησης της αναθέτουσας αρχής, στο πλαίσιο του υπόψη πρώτου λόγου της προσφυγής, συνάγεται ότι η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη σε αλλαγές επί του κανονιστικού πλαισίου του Διακήρυξης, αντιθέτως προς όσα η προσφεύγουσα ισχυρίζεται. Τούτο, διότι στο προσβαλλόμενο με αριθμό πρωτ. ... έγγραφο διευκρινίσεων, η αναθέτουσα αρχή παρέπεμψε στην

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

απάντηση, που είχε δοθεί σε προηγηθέν, ομοίου περιεχομένου, ερώτημα οικονομικού φορέα, αναφέροντας ειδικώς ότι ισχύουν όσα μνημονεύονται στην απάντηση, που έδωσε στο με αριθ. πρωτ. ... έγγραφο διευκρινίσεων, το οποίο έχει νομίμως κοινοποιηθεί στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ και έχει επίσης αναρτηθεί στην αρχική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου. Δεδομένου δε, ότι η ως άνω προηγηθείσα με αρ. πρωτ. ... πράξη παροχής διευκρινίσεων δεν προσβλήθηκε, αυτή έχει ενταχθεί στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες. Από τα ανωτέρω παρέπεται, ότι με το προσβαλλόμενο με αρ. πρωτ. ... έγγραφο διευκρινίσεων η αναθέτουσα αρχή α) παρέπεμψε στο προηγηθέν έγγραφο διευκρινίσεων, το οποίο, εφόσον δεν προσβλήθηκε, κατέστη δεσμευτικό και β) παρέπεμψε στα τεύχη της Διακήρυξης και ειδικώς στο άρθρο 4.2.5.3. της Α.Ε.Π.Ο. του έργου, όπου αναφέ...αι ότι ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται επί εκτάσεων για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις κήρυξής τους ως αναδασωτέων. Άρα, με την απάντησή της στο νυν προσβαλλόμενο έγγραφο διευκρινίσεων η αναθέτουσα αρχή δεν επέφερε αλλαγές στους όρους και στα τεύχη της Διακήρυξης, αλλά μόνο επιβεβαίωσε, όσα σε αυτήν προβλέπονται, παραπέμποντας στις οικείες προβλέψεις της ΑΕΠΟ του έργου περί των εκτάσεων εντός του γηπέδου του έργου, που έχουν χαρακτηριστεί αναδασωτέες και στις οποίες ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται. Εξάλλου, η προσφεύγουσα, πέραν της γενικόλογης και αόριστης επίκλησης ουσιωδών αλλαγών που επέφεραν οι επίμαχες διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής, ούτε κατονομάζει ποιές είναι αυτές οι αλλαγές και τροποποιήσεις ούτε υποδεικνύει ποιές ρυθμίσεις της Διακήρυξης τροποποιήθηκαν. Αορίστως δε στο συμπληρωματικό Υπόμνημά της η προσφεύγουσα αντικρούει τις σχετικές αιτιάσεις της αναθέτουσας αρχής περί απαράδεκτης προβολής του συγκεκριμένου λόγου, υποστηρίζοντας ότι με τις προσβαλλόμενες διευκρινίσεις θεσπίζονται «το πρώτον» νέοι όροι, που μεταβάλλουν το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, αφού ουδόλως διευκρινίζει ποιοί συγκεκριμένοι όροι τροποποιούνται και με ποιόν τρόπο. Άρα, η προσβαλλόμενη πράξη παροχής διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής ως προς το κρίσιμο ερώτημα (που αφορά ο πρώτος λόγος της προσφυγής), επαναλαμβάνοντας όσα σε προηγηθείσες διευκρινίσεις είχε απαντήσει, αλλά και όσα ρητώς προβλέπονται στην ΑΕΠΟ του έργου, στερείται εκτελεστότητας

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

(βλ. ΣΤΕ 2010/2022, ΣΤΕ ΕΑ 426/2011, 473/2010), αφού απλώς αναπαράγει το περιεχόμενο των όρων της Διακήρυξης (κατ' ακριβή διατύπωση της ΑΕΠΟ), χωρίς να προσθέτει καμία νέα κανονιστική ρύθμιση. Τούτων δοθέντων, η προσφεύγουσα, αφενός μεν απαραδέκτως στρέφεται κατά μη εκτελεστής πράξης, αφετέρου δε ανεπιδικάως και άρα απαραδέκτως επιχειρεί να πλήξει, δια των διευκρινίσεων, όρους και τεύχη της Διακήρυξης, κατά των οποίων δεν άσκησε εμπροθέσμως προδικαστική προσφυγή. Σε κάθε περίπτωση, όσα επικαλείται με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, αφορούν σε σαφή όρο της ΑΕΠΟ, που απλώς επιβεβαιώθηκε με την προσβαλλόμενη πράξη, η οποία παραπέ... στην προηγούμενη – και μη προσβληθείσα - διευκρίνιση με αριθ... : Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 4.2.5 της ΑΕΠΟ προβλέπεται ότι: «4.2.5.1. Προ της έναρξης των εργασιών κατασκευής του έργου να τηρηθούν οι διαδικασίες της παρ. 6α του άρθρου 45 του Ν.998/1979 όπως τροποποιήθηκε από το Ν.4280/2014 (άρθρο 36), και των ΥΑ 15277/2012 και ΥΑ 115973/6088/2014 (ΦΕΚ 2961Β), για την έκδοση πράξης πληροφορικού χαρακτήρα για τις επεμβάσεις που θα εκτελεστούν σε εκτάσεις υπαγόμενες στη δασική νομοθεσία (εφεξής «εκτάσεις δασικού χαρακτήρα»). 4.2.5.2. Οι επεμβάσεις σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, να διεξαχθούν κατά τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, την πράξη πληροφορικού χαρακτήρα της παρ. 6α του άρθρου 45 του Ν.998/1979 όπως ισχύει, και τους σχετικούς όρους της παρούσας απόφασης. 4.2.5.3. Ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται επί εκτάσεων για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις κήρυξης τους ως αναδασωτές και εμφανίζονται στον μερικώς κυρωμένο δασικό χάρτη ως ΔΑ. 4.2.5.4. Μετά τη σύνταξη του πρωτοκόλλου εγκατάστασης σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, πρέπει να διεξαχθεί η οριοθέτηση και τοποθέτηση μόνιμων οροσήμων της επιφάνειας επέμβασης στις ως άνω εκτάσεις, παρουσία εκπροσώπου του φορέα του έργου. Η ως άνω επιφάνεια επέμβασης πρέπει να χωροθετείται εντός της ζώνης κατάληψης του έργου όπως ορίζεται με την παρούσα. 4.2.5.5. Η οποιαδήποτε φθορά φυσικής βλάστησης κατά την κατασκευή του έργου να περιορισθεί στην ελάχιστη δυνατή, και εντός της ζώνης κατάληψής του. 4.2.5.6. Η υλοτομία, εκρίζωση και γενικότερα οποιαδήποτε φθορά δασικών θάμνων και δένδρων, και η διάθεση των προϊόντων υλοτομίας, να γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και τις υποδείξεις της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας.

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Ειδικότερα, η απόληψη δασικών προϊόντων επί των εκτάσεων που φέρουν δασική βλάστηση, πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 66 131 και 177 του Ν.Δ. 86/1969 (ΦΕΚ 7Α) όπως ισχύει, υπό την επίβλεψη της Δασικής Υπηρεσίας και τα δασικά προϊόντα να διατεθούν μετά από σύνταξη και έγκριση πίνακα υλοτομίας. 4.2.5.7. Οι χωματοουργικές εργασίες κατασκευής του έργου να διεξαχθούν κατά τρόπον ώστε να ελαχιστοποιούνται κατά το δυνατόν οι επιπτώσεις στη μορφολογία, ενώ τα πρηνή που διαμορφώνονται στο πλαίσιο του έργου (πχ πρηνή εκσκαφών και επιχωμάτων οδών ή εγκαταστάσεων, πρηνή αποθεσιοθαλάμων) πρέπει να είναι διαμορφωμένα κατάλληλα προς αποφυγή κατολισθήσεων και διαβρωτικών φαινομένων, αλλά και προς διευκόλυνση των εργασιών αποκατάστασης. **4.2.5.8.** Οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις (εφεξής «εργοτάξια») του έργου να χωροθετηθούν εντός του γηπέδου του, όπως αυτό ορίζεται στην ενότητα 1.6 της παρούσας Απόφασης, σε εκτάσεις που δεν είναι χαρακτηρισμένες ως δάσος ή δασική έκταση. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητη η εγκατάσταση ξεχωριστού εργοταξίου για την οδό πρόσβασης, είναι επιτρεπτή η χωροθέτησή του εκτός του ως άνω γηπέδου, σε εκτάσεις που δεν είναι χαρακτηρισμένες ως δάσος ή δασική έκταση. Επιπλέον είναι δυνατή η χωροθέτηση εργοταξίων σε εκτάσεις χαρακτηρισμένες ως δάσος ή δασική έκταση, εφόσον προβλέπεται από τη ... η κατασκευή σ' αυτές μόνιμων εγκαταστάσεων του έργου (συ...ριλαμβανομένων των έργων υποδομής και αποθεσιοθαλάμων). Προ της εγκατάστασης των εργοταξίων θα πρέπει να υποβληθεί από το φορέα του έργου και να εγκριθεί από την αρμόδια περιβαλλοντική Αρχή, ΤΕΠΕΜ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4014/2011 στην οποία θα εξειδικεύονται τα θέματα που αφορούν την εγκατάσταση και λειτουργία τους, και την αποκατάσταση των χώρων τους σε περίπτωση που δεν χωροθετούνται σ' αυτούς μόνιμες εγκαταστάσεις του έργου».

Κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, η έννοια της ανωτέρω διάταξης είναι σαφής, αφού δεν υπάρχει γενική απαγόρευση επέμβασης σε δασικές εκτάσεις, αντιθέτως, υπάρχει κατ' αρχήν απαγόρευση επέμβασης σε αναδασωτές εκτάσεις (άρθρο 4.2.5.3). Επιτρέπεται, δε, η χωροθέτηση μόνιμων εγκαταστάσεων σε εκτάσεις χαρακτηρισμένες ως δάσος ή δασική έκταση, εφόσον προβλέπεται από τη ... η κατασκευή σ' αυτές μόνιμων εγκαταστάσεων του έργου (συ...ριλαμβανομένων των έργων

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

υποδομής και αποθεσιοθαλάμων). Γι' αυτές, θα πρέπει να υποβληθεί από τον φορέα του έργου και να εγκριθεί από την αρμόδια περιβαλλοντική Αρχή ΤΕΠΕΜ και να τηρηθούν οι όροι που επιβάλλει η ισχύουσα νομοθεσία και η ΑΕΠΟ (άρθρο 4.2.5.8). Συνεπώς, το έγγραφο διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής με αρ. πρωτ ... , αλλά και η προσβαλλόμενη πράξη διευκρινίσεων με αριθ. ... , που παραπέ...ι σε αυτό, δεν διαφοροποιεί τίποτε στα παραπάνω, αφού επαναλαμβάνει, ότι *«Σύμφωνα με την ΑΕΠΟ, στις εκτάσεις εντός του γηπέδου του έργου που εμπίπτουν στη δασική νομοθεσία και είναι χαρακτηρισμένες ως αναδασωτές ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται»*.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο **πρώτος** λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαραδέκτως προβαλλόμενος, κατ' αποδοχή των αιτιάσεων της αναθέτουσας αρχής και απορριπτομένων όσων περί του αντιθέτου ισχυρίζεται η προσφεύγουσα.

12. Με τους **δεύτερο** και **τρίτο** λόγους της προσφυγής η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απάντησης, που έδωσε η αναθέτουσα αρχή στα **υπ' αριθ.** ... ερωτήματα, που υπέβαλε η ίδια η προσφεύγουσα με το υπ' αριθ. ... έγγραφο, αναφορικά με την επικαλούμενη ύπαρξη ...φειών ως προς τις απαιτήσεις σχεδιασμού των γραμμών ... και επιλογής του μηχανολογικού ε... στο Τεύχος 3 – Τεχνική Περιγραφή (6^ο ερώτημα) και στο Τεύχος 4 – Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων – Τεχνικές Προδιαγραφές (ερώτημα 7). Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι με τις απαντήσεις, που έδωσε η αναθέτουσα αρχή στα υπόψη ερωτήματά της, στην πραγματικότητα δεν διευκρίνισε τις εντοπισθείσες ασάφειες στο Τεύχος 3 και στο Τεύχος 4, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να συντάξει ορθή τεχνική προσφορά. Τούτο, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, δεν μπορεί να αντιληφθεί και να κατανοήσει τους όρους που έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού. Ειδικότερα, κατά την προσφεύγουσα, η αναθέτουσα αρχή αρνείται με την απάντησή της να παρουσιάσει με σαφήνεια ποιά είναι τα ελάχιστα τεχνικά δεδομένα από το σύνολο των επιμέρους τεχνικών περιγραφών των τευχών δημοπράτησης, κατά τρόπο ώστε να διασφαλιστεί ότι οι υποβαλλόμενες από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς τεχνικές προσφορές δεν θα κριθούν ελλιπείς και απορριπτές, ενώ ταυτόχρονα θα καλύπτουν ένα ελάχιστο επίπεδο τόσο για τη δυνατότητα επί ίσοις όροις αξιολόγησης σε συνθήκες διαφάνειας, όσο και προς όφελος της

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

ποιότητας του έργου. Όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, οι συγκεκριμένες απαντήσεις της αναθέτουσας αρχής οδηγούν σε πλήρη αδυναμία σύνταξης τεχνικών προσφορών οι οποίες θα είναι εφικτό να κριθούν επί ίσοις όροις. Επιπλέον, ελλοχεύει σοβαρός κίνδυνος αποκλεισμού διαγωνιζόμενου, ο οποίος, μη μπορώντας να κατανοήσει τις όποιες πιθανά ελάχιστες απαιτήσεις των τευχών δημοπράτησης, μπορεί να κριθεί ως απορριπτέος λαμβάνοντας κάποιο «ΟΧΙ» στα αντίστοιχα πεδία του πίνακα συμμόρφωσης. Περαιτέρω, προβάλλει ότι τα δεδομένα των τευχών δημοπράτησης είναι σε πολλά σημεία ...φή, αμφιλεγόμενα και αντιφατικά, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την ΑΕΠΟ του έργου, αλλά και τις βασικές απαιτήσεις σχεδιασμού της ... και της τεχνικής προμελέτης, βάσει των οποίων τέθηκαν οι τεχνικές απαιτήσεις στα τεύχη δημοπράτησης. Παράλληλα, ο προϋπολογισμός του έργου, ο οποίος έχει προκύψει από την εγκεκριμένη τεχνική προμελέτη του έργου, αλλοιώνεται με τη δυνατότητα εναλλακτικών τεχνικών λύσεων σε στάδια της ... των ... και, ως εκ τούτου, η απαραίτητη προϋπόθεση των τευχών δημοπράτησης ότι *«Σε κάθε περίπτωση τεχνικές προδιαγραφές ε... οι οποίες εξαρτώνται από την τεχνική προσφορά του εκάστοτε Διαγωνιζόμενου δύναται να τροποποιηθούν με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου...»*, τίθεται υπό αμφισβήτηση.

Συγκεκριμένα, με το ερώτημα 6 η προσφεύγουσα επισημαίνει τις ακόλουθες ασάφειες στο Τεύχος 3 – Τεχνική Περιγραφή του έργου: Κατ' αρχάς αναφέρει ότι, ενώ στην παρ. 2.1 (σελ. 18) του Τεύχους αυτού αναφέ...αι ότι *«Η γενική διάταξη και περιγραφή των επιμέρους ... της παρούσας τεχνικής περιγραφής είναι ενδεικτική. Η γενική διάταξη και η επιλογή του ε... κάθε τεχνικής προσφοράς αφήνεται στην κρίση των διαγωνιζομένων, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των υποχρεωτικών δεσμεύσεων που απορρέουν από τα συμβατικά τεύχη και ειδικότερα τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο 1 της παρούσας...[...]*», εντούτοις οι επιμέρους τιθέμενες απαιτήσεις, όπως είναι διατυπωμένες, δίνουν την εντύπωση ότι έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού. Τούτο προκαλεί εύλογη ασάφεια και σύγχυση, αφού κατά τους ισχυρισμούς της αδυνατεί, άλλως δυσχεραίνεται ουσιαστικά να συντάξει τεχνική προσφορά

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

η οποία να μην κινδυνεύει να αποκλειστεί λόγω μη πλήρωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων του Πίνακα Συμμόρφωσης.

Ειδικότερα, η προσφεύγουσα εντοπίζει στο Τεύχος 3 – Τεχνική Περιγραφή, τις ακόλουθες ασάφειες:

1) Στο Κεφάλαιο 2 «... », και συγκεκριμένα **α) στην παρ. 2.4**, όπου αναφέρει ότι «..Στη συγκεκριμένη παράγραφο υπάρχει ασάφεια σχετικά με την υποχρέωση ή μη της εγκατάστασης διπλής γραμμής και εάν αυτό αποτελεί αντικείμενο επιλογής του διαγωνιζόμενου. Ο τρόπος που περιγράφεται η γραμμή ... δίνει την αίσθηση υποχρεωτικής εφαρμογής, κάτι το οποίο έρχεται σε αντίθεση με την αναφορά της παραγράφου 2.1. περί δυνατότητας ελεύθερης επιλογής ε... από τους οικονομικούς φορείς. ....[...]*Παρακαλούμε να διευκρινιστεί ποια είναι η ελάχιστη απαίτηση ως προς το σχεδιασμό του συγκεκριμένου τμήματος ...», β) στην παρ. 2.5* για την «...», όπου αναφέρει ότι «...[....] Στη συγκεκριμένη παράγραφο υπάρχει ασάφεια σχετικά με την υποχρέωση ή μη της εγκατάστασης ... και εάν αυτό αποτελεί αντικείμενο επιλογής του διαγωνιζόμενου...Ο τρόπος που περιγράφεται η εν λόγω απαίτηση δίνει την αίσθηση **υποχρεωτικής εφαρμογής**, κάτι το οποίο έρχεται σε αντίθεση με την αναφορά της παραγράφου 2.1. περί δυνατότητας ελεύθερης επιλογής ... από τους οικονομικούς φορείς. Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο προς όλους τους διαγωνιζόμενους αν αυτή είναι μια δεσμευτική απαίτηση και πρέπει να τηρηθεί. Παρακαλούμε να διευκρινιστεί ποια είναι η ελάχιστη απαίτηση ως προς το σχεδιασμό του συγκεκριμένου τμήματος ...», **γ) στην παρ. 2.8** «ΤΜΗΜΑ...», όπου αναφέρει ότι «...[....] Η συγκεκριμένη παράγραφος παρουσιάζει έντονη ασάφεια ως προς το ζητούμενο στάδιο ... αλλά και αποτρέπει την επί ίσοις όροις αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών. Η αναφορά σε δυνατότητα εναλλακτικής πρότασης για το στάδιο της ... εντός της ίδιας μονάδας ... δίνει τη δυνατότητα «αξιοποίησης» των ήδη προσφερόμενων ... με πλήρως αμφιλεγόμενα αποτελέσματα ως προς το τελικό αποτέλεσμα και αποτελεί «φωτογραφική» προδιαγραφή. ....[....]*Τονίζουμε ιδιαίτερω ότι και στην εγκεκριμένη προμελέτη του έργου, βάσει της οποίας καταρτίστηκε ο προϋπολογισμός κατασκευής και λειτουργίας του έργου, το στάδιο της ... υλοποιείται σε ανοιχτό υπόστεγο με αναδευόμενα σειράδια. Συγκεκριμένα αναφέρεται: «Για τη διαμόρφωση των σειραδίων, την*

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

... και τον αερισμό τους χρησιμοποιείται κατάλληλος ...ς ...ς, ήτοι ...». Επομένως και ο προϋπολογισμός του έργου έχει καταρτιστεί με συγκεκριμένα δεδομένα τα οποία πλέον τίθενται υπό αίρεση,....Επιπροσθέτως τονίζουμε ότι και στην εγκεκριμένη ΑΕΠΟ του έργου αναφέρεται: «1.1.3.1.8. Τμήμα ... .. και ... τύπου Α: Περιλαμβάνει πλατεία ... στην οποία οδηγούνται το ... και ... τύπου Α που προκύπτει από τη ραφίνα για την περαιτέρω σταθεροποίησή του, με τοποθέτησή του σε σωρούς που υφίστανται .... Η ωρίμανση του κλάσματος που προέρχεται από ..., γίνεται σε διαφορετικούς σωρούς από το προερχόμενα από ... .., από το οποίο παράγεται ... υψηλής ποιότητας. Στο τμήμα λειτουργεί και διάταξη ενσάκησης του τελευταίου».

2) Στο Κεφάλαιο 3 και συγκεκριμένα στην παρ. 3.3. «...» ....[...], όπου αναφέρει ότι «....Τα ανωτέρω περιγραφόμενα στην παράγραφο 3.3 έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τη λογική των τευχών δημοπράτησης περί δυνατότητας του σχεδιασμού σύμφωνα με την τεχνική λύση κάθε διαγωνιζόμενου. Η διατύπωση που φαίνεται με υπογράμμιση παραπέμπει σε μονοσήμαντη λύση, και μάλιστα σε επίπεδο λεπτομερών τεχνικών απαιτήσεων (.....οπές διαμέτρου 80χιλιοστών), κάτι το οποίο τελικά οδηγεί σε πλήρη σύγχυση για το τι αποτελεί στοιχείο σχεδιασμού έκαστου διαγωνιζόμενου και τι αποτελεί υποχρεωτική απαίτηση. ....[...]

Παρακαλούμε διευκρινίστε μας ποιες είναι οι ελάχιστες απαιτήσεις που καλούνται να καλύψουν οι συμμετέχοντες έτσι ώστε να είναι εντός προδιαγραφών αλλά και να μην αλλοιώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου, όσον αφορά το συγκεκριμένο τμήμα του έργου».

3) Στο Κεφάλαιο 4 «...», όπου αναφέρει ότι «...Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό από τα σημειωμένα με έντονη γραφή σημεία υπάρχει πλήρης ασάφεια των τευχών δημοπράτησης ως προς το τι αποτελεί αντικείμενο της τεχνικής πρότασης του διαγωνιζόμενου και τι όχι. Συγκεκριμένα, ενώ από τη μία υπονοείται ότι κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να προτείνει την τεχνική του λύση ως προς τα συστήματα ... και ..., με μόνο στόχο την κάλυψη των τευχών ως προς την ποιότητα του επεξεργασμένου αέρα καθώς και να τηρούνται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, από την άλλη σε επιμέρους σημεία αναφέρονται απαιτήσεις που παραπέμπουν σε υποχρεωτική εφαρμογή. Είναι προφανές λοιπόν ότι η τελευταία παράγραφος του κεφαλαίου 4 τίθεται υπό αμφισβήτηση από τα ανάντη αυτής αναφερόμενα, δημιουργώντας σύγχυση ως προς τις

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

υποχρεωτικές ή μη απαιτήσεις. Δεν είναι ξεκάθαρο ποιο είναι το όριο που μπορεί έκαστος διαγωνιζόμενος να επιλέξει τεχνικές λύσεις ή όχι. Παρακαλούμε αποσαφηνίστε μας ποια στοιχεία του συγκεκριμένου κεφαλαίου αποτελούν απαραίτητη τεχνική απαίτηση και ποια όχι.»

4) Στο Κεφάλαιο 6 «...ς ...ς», όπου αναφέρει ότι «... Από τα ανωτέρω αλλά και επιπλέον από τις απαιτήσεις του κεφαλαίου 8 του τεύχους τεχνικής συγγραφής – τεχνικών προδιαγραφών γίνεται σαφές ότι ανεξαρτήτως της τεχνικής λύσης εκάστου διαγωνιζόμενου απαιτείται να προσφερθεί ο συγκεκριμένος ...ς στο συγκεκριμένο ελάχιστο αριθμό. Αυτό όμως έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη «δυνατότητα» κάθε διαγωνιζόμενου να προσφέρει τον απαραίτητο ... βάσει της τεχνικής του λύσης. Επιπλέον στο τεύχος τεχνικής συγγραφής - τεχνικών προδιαγραφών σε κάθε επιμέρους μηχανήμα δίνονται πολύ αναλυτικές προδιαγραφές που αποτελούν δεσμευτικές απαιτήσεις σε βαθμό φωτογράφισης του ζητούμενου ... και ειδικά στους ... και τον .... Οι προδιαγραφές τους οδηγούν σε απολύτως συγκεκριμένα ... της αγοράς. Τίθενται μέγιστες ή ελάχιστες απαιτήσεις σε βαθμό υπερβολικής λεπτομέρειας, ενώ αντιθέτως δεν δίνεται η δυνατότητα να προσφερθούν από κάθε διαγωνιζόμενο τα κατάλληλα ... τόσο από άποψη ποσότητας όσο και τεχνικών προδιαγραφών. Είναι προφανές ότι υπάρχει πλήρης ασάφεια στο ποιες απαιτήσεις πρέπει να καλυφθούν από τους διαγωνιζόμενους σε επίπεδο τεχνικών προδιαγραφών. Διότι εάν οι προδιαγραφές είναι όπως παρουσιάζονται ως ελάχιστες τότε τίθεται θέμα φωτογραφικών απαιτήσεων που δημιουργούν πρόβλημα υγιούς ανταγωνισμού! Παρακαλούμε να διευκρινιστούν οι ελάχιστες απαιτήσεις που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι υποψήφιοι διαγωνιζόμενοι στο σχεδιασμό του προσφερόμενου κινητού ...»

5) Στο Κεφάλαιο 8 «...» και συγκεκριμένα α) στην παρ. 8.13 «...», και β) στην «...», όπου όπου αναφέρει «... ότι υπάρχει πλήρης έλλειψη τεχνικών απαιτήσεων. Δεν καθορίζονται ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές σχεδιασμού του εν λόγω συνεργείου, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών και η δίκαιη μεταχείριση μεταξύ των διαγωνιζομένων. Παρακαλούμε να διευκρινιστούν οι ελάχιστες απαιτήσεις που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι υποψήφιοι διαγωνιζόμενοι στο σχεδιασμό του προσφερόμενου συνεργείου»,

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

6) Στο Κεφάλαιο 11 «...», όπου αναφέρει ότι «... Σε κανένα απολύτως σημείο των τευχών δημοπράτησης δεν περιλαμβάνεται τοπογραφικό σχέδιο της συγκεκριμένης διαδρομής, την οποία οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να μελετήσουν και να κατασκευάσουν ώστε να υλοποιηθεί η απρόσκοπτη πρόσβαση στο χώρο της ... Ως εκ τούτου είναι αδύνατη η σύνταξη τεχνικής και οικονομικής προσφοράς για το εν λόγω τμήμα του έργου σε περίπτωση που δεν δοθεί η αντίστοιχη τοπογραφική αποτύπωση. Παρακαλούμε να αναρτηθεί το τοπογραφικό διάγραμμα που σχετίζεται με τη ζητούμενη εξωτερική οδοποιία».

7) Στο Κεφάλαιο 10 «...», όπου αναφέρει ότι «...Με μια απλή ανάγνωση των παραγράφων 10.1 – 10.12 γίνεται προφανές ότι υπάρχει πλήρης ασάφεια ως προς το ποια είναι τα προαπαιτούμενα που πρέπει να πληροί κάθε τεχνική μελέτη ώστε να θεωρηθεί πλήρης βάσει του κανονισμού μελετών αλλά και του πίνακα συμμόρφωσης. ....[.....] Οι βασικές απαιτήσεις του κεφαλαίου 10 είναι ασαφείς και δημιουργείται έντονο πρόβλημα στο διαχωρισμό των υποχρεωτικών και μη απαιτήσεων κάθε τεχνικής προσφοράς. ....[...]

Πρέπει να είναι σε όλους ανεξαιρέτως τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς ξεκάθαρο το πεδίο σύγκρισης και η υποχρεωτικότητα επιμέρους τεχνικών απαιτήσεων. Παρακαλούμε προσδιορίστε επακριβώς σε όλα τα ... του κεφαλαίου 10 ποιες είναι οι ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις σχεδιασμού και προδιαγραφών ώστε όλοι οι διαγωνιζόμενοι να αξιολογηθούν επί κοινής βάσης.

Η **αναθέτουσα αρχή**, με το προσβαλλόμενο με αριθ. πρωτ. ... έγγραφο, έδωσε την ακόλουθη απάντηση στο ερώτημα 6 της προσφεύγουσας, και στα επιμέρους υποερωτήματα αυτού:

«Απάντηση 6: Σύμφωνα με την παρ. 1 του τεύχους 4 «Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων – Τεχνικές Προδιαγραφές»: «Οι Τεχνικές Προδιαγραφές της παρούσης περιγράφουν το γενικότερο πλαίσιο ποιότητας μέσα στο οποίο θα κινηθεί η Τεχνική προσφορά των Διαγωνιζομένων για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή και λειτουργία του Έργου και σε συνδυασμό με το τεύχος της τεχνικής περιγραφής ορίζει πλήρως το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου. Σε κάθε περίπτωση τεχνικές προδιαγραφές ..., οι οποίες εξαρτώνται

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

από την τεχνική προσφορά του εκάστοτε Διαγωνιζόμενου δύναται να τροποποιηθούν με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου και το τελικό αποτέλεσμα κάθε επιμέρους τμήματος ικανοποιεί τις λειτουργικές ανάγκες για τις οποίες προορίζεται και καλύπτει κάθε φορά το σύνολο των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας και κανονισμών.»

- Αναφορικά με τη Μονάδα ... .. –... .., ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Αναφορικά με τη Μονάδα ... .., ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Αναφορικά με το τμήμα ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Αναφορικά με τη Μονάδα ... και ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Αναφορικά με το σύστημα ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Αναφορικά με τον ... . ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

• Αναφορικά με το συνεργείο και το υπόστεγο στάθμευσης οχημάτων, ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.

• Αναφορικά με την εξωτερική οδοποιία, η θεωρημένη μελέτη έχει αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ....

• Αναφορικά με τα ηλεκτρομηχανολογικά ..., ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου».

Περαιτέρω, με το **ερώτημα με αριθμό 7** η προσφεύγουσα, αναφερόμενη στο Τεύχος 4 «Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων – Τεχνικές Προδιαγραφές», κατ'αρχάς επισημαίνει ότι η διατύπωση του Κεφαλαίου 1 αυτού με τίτλο «ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ», κατά την οποία: «Οι Τεχνικές Προδιαγραφές της παρούσης περιγράφουν το γενικότερο πλαίσιο ποιότητας μέσα στο οποίο θα κινηθεί η Τεχνική προσφορά των Διαγωνιζομένων για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή και λειτουργία του Έργου και σε συνδυασμό με το τεύχος της τεχνικής περιγραφής ορίζει πλήρως το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου. Σε κάθε περίπτωση τεχνικές προδιαγραφές ... οι οποίες εξαρτώνται από την τεχνική προσφορά του εκάστοτε Διαγωνιζόμενου δύναται να τροποποιηθούν με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου και το τελικό αποτέλεσμα κάθε επιμέρους τμήματος ικανοποιεί τις λειτουργικές ανάγκες για τις οποίες προορίζεται και καλύπτει κάθε φορά το σύνολο των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας και κανονισμών», δημιουργεί πλήθος αμφιβολιών σχετικά με το ποιές προδιαγραφές πρέπει να πληρούνται από τις τεχνικές προσφορές των διαγωνιζόμενων και ποιές δεν είναι υποχρεωτικές.

Ειδικότερα, με το επίμαχο ερώτημα 7 προέβαλε ότι στα άρθρα «...» εντοπίζονται ασάφειες, αφού δεν δύναται να αντιληφθεί - σε συνδυασμό με τα λοιπά συμβατικά τεύχη, αλλά και με τον Πίνακα Συμμόρφωσης (Παράρτημα II)- , ποιες απαιτήσεις έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού και ποιές όχι.

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Επί του ανωτέρω ερωτήματος 7, η αναθέτουσα αρχή με το προσβαλλόμενο με αριθ. πρωτ. ... έγγραφο διευκρινίσεων έδωσε την ακόλουθη απάντηση:

«Απάντηση 7: Σύμφωνα με την παρ. 1 του τεύχους 4 «Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων – Τεχνικές Προδιαγραφές»: «Οι Τεχνικές Προδιαγραφές της παρούσης περιγράφουν το γενικότερο πλαίσιο ποιότητας μέσα στο οποίο θα κινηθεί η Τεχνική προσφορά των Διαγωνιζομένων για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή και λειτουργία του Έργου και σε συνδυασμό με το τεύχος της τεχνικής περιγραφής ορίζει πλήρως το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου. Σε κάθε περίπτωση τεχνικές προδιαγραφές ..., οι οποίες εξαρτώνται από την τεχνική προσφορά του εκάστοτε Διαγωνιζόμενου δύναται να τροποποιηθούν με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου και το τελικό αποτέλεσμα κάθε επιμέρους τμήματος ικανοποιεί τις λειτουργικές ανάγκες για τις οποίες προορίζεται και καλύπτει κάθε φορά το σύνολο των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας και κανονισμών»

- Για τις θύρες ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ... και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για το σύστημα ... - ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τον ... (...), ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τον ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

- Για την καμπίνα ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τα περιστρεφόμενα ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τους βαλλιστικούς διαχωριστές της ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τους ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τους ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για τους ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Για την ... , ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και η σειρά ισχύος αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 5 της διακήρυξης.
- Για τον ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

- Για την ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Σχετικά με το τμήμα ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Σχετικά με τον ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Σχετικά με την ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Σχετικά με το ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Σχετικά με την ... ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου.
- Σχετικά με την ... καλής ποιότητας ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και στις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στον διαγωνισμό με ΑΑ Συστήματος ..., και οι τεχνικές λύσεις άπτονται στον σχεδιασμό του κάθε διαγωνιζόμενου».

Από την παράθεση των ερωτημάτων 6 και 7 της προσφεύγουσας, και τις αντίστοιχες απαντήσεις της αναθέτουσας αρχής, συνάγονται τα ακόλουθα: Η προσφεύγουσα επικαλείται ασάφεια στους όρους και στις τεχνικές απαιτήσεις

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

των Τευχών 3 και 4, υποστηρίζοντας ότι εξαιτίας της διατύπωσής τους δεν δύναται να αντιληφθεί, εάν συγκεκριμένες απαιτήσεις έχουν τεθεί υποχρεωτικώς, επί ποινή αποκλεισμού, ή εάν απόκειται στην ευχέρεια των συμμετεχόντων να τις ενσωματώσουν στην τεχνική λύση που προτείνουν. Δηλαδή, εντοπίζει αντιφάσεις ή/και ασάφειες στους προαναφερθέντες όρους, επισημαίνοντας ότι, ενώ προεισαγωγικώς στα Τεύχη αυτά δηλώνεται ότι οι τεχνικές απαιτήσεις, που περιγράφονται, επαφίονται στην τεχνική λύση του κάθε συμμετέχοντες, εντούτοις συγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις φέρουν χαρακτήρα υποχρεωτικό, ενώ επιπλέον συγκεκριμένες απαιτήσεις, όπως π.χ. για τον ζητούμενο ... είναι «φωτογραφικές». Από τις απαντήσεις της αναθέτουσας αρχής στα ερωτήματα 6 και 7 συνάγεται ότι η τελευταία ουσιαστικά επαναφέρει τις απαντήσεις, που είχαν ήδη δοθεί με τις προηγούμενες διευκρινίσεις της, και κατά τα λοιπά παραπέμπει σε όσα προβλέπονται στη Διακήρυξη και στα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, αναφέροντας επίσης ότι η τεχνική λύση, που θα δοθεί, επαφίεται στον σχεδιασμό του κάθε συμμετέχοντα. Συνεπώς, οι διευκρινίσεις της έχουν χαρακτήρα επιβεβαιωτικό, αφού ουδόλως μεταβάλλουν το κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης, ούτε τροποποιούν τους όρους αυτής και τις υποχρεώσεις των ενδιαφερόμενων ή τα δεδομένα κατάρτισης της προσφοράς. Άρα, όπως βασίμως προβάλλει η αναθέτουσα αρχή, απαραδέκτως πλήττονται οι επίμαχες διευκρινίσεις στο πλαίσιο των **δεύτερου και του τρίτου λόγων** της προσφυγής σύμφωνα με όσα ανωτέρω αναπτύχθηκαν (βλ. σκ. 11 και την εκεί νομολογία, αντί πολλών ΣτΕ 2010/2022, ΣτΕ ΕΑ 426/2011, ΣτΕ 473/2010). Άλλωστε, οι παρασχεθείσες -προηγούμενως - διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής επί των κρίσιμων όρων των Τευχών 3 και 4, στις οποίες και παραπέμπει η αναθέτουσα αρχή με την νυν προσβαλλόμενη πράξη της, έχουν ενσωματωθεί στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, εφόσον δεν προσβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες. Τέλος, ανεπικαίρως και, άρα, απαραδέκτως επιχειρεί η προσφεύγουσα να προσβάλλει, δια των διευκρινίσεων, σαφείς όρους της Διακήρυξης και των Τευχών αυτής, κατά των οποίων δεν έχει ασκήσει προδικαστική προσφυγή εμπροθέσμως. Ομοίως, ανεπικαίρως και, άρα απαραδέκτως πλήττει συγκεκριμένους όρους ως φωτογραφικούς. Συνεπώς, ορθώς παρέπεμψε η αναθέτουσα αρχή στις

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

προηγηθείσες διευκρινίσεις της και στους σαφείς όρους και στα Τεύχη της Διακήρυξης. Επ' αυτού, σημειώνονται περαιτέρω τα ακόλουθα:

Η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία διεξάγεται με το σύστημα της «μελέτης – κατασκευής» του άρθρου 50 του ν. 4412/2016. Στο άρθρο 53, παρ. 2 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι « ....ιβ) Στις περιπτώσεις του άρθρου 50, περί δημόσιων συμβάσεων με αξιολόγηση μελέτης, με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται από τους οικονομικούς φορείς, ο προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου, η υποβολή προτάσεων - λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα, ο καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση κατασκευής του έργου και κοστολόγηση του κύκλου ζωής του έργου, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης». Άρα, σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο του ν. 4412/2016 όταν δημοπρατείται ένα έργο με το σύστημα «μελέτης - κατασκευής» του άρθρου 50, δύναται ο διαγωνιζόμενος να προσδιορίσει στην τεχνική του λύση τα απαιτούμενα τεχνολογικά χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές των επιμέρους στοιχείων του έργου.

Στη Διακήρυξη του διαγωνισμού, και συγκεκριμένα στο άρθρο 2 αυτής, καθορίζονται τα έγγραφα της σύμβασης, ως εξής:

«2.1. Τα έγγραφα της σύμβασης, κατά την έννοια της περιπτ. 14 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, για τον παρόντα ηλεκτρονικό διαγωνισμό, είναι τα ακόλουθα: α) η ... προκήρυξη σύμβασης όπως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ), β) η παρούσα διακήρυξη με τα παραρτήματα της • Παράρτημα I Περιεχόμενα Τεχνικής Προσφοράς, • Παράρτημα II Πίνακας Συμμόρφωσης, γ) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), δ) το έντυπο οικονομικής προσφοράς, ψηφιακά υπογεγραμμένο όπως παράγεται από την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος, ε) ο προϋπολογισμός δημοπράτησης, στ) το τιμολόγιο δημοπράτησης, ζ) το τεύχος υπολογισμού και τεκμηρίωσης για τον καθορισμό του προϋπολογισμού δημοπράτησης, η) ο Κανονισμός Μελετών Έργου, θ) η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ι) οι απαιτήσεις εκτέλεσης (performance requirements) του προς ανάθεση έργου, ια) η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, ιβ) το τεύχος τεχνικής περιγραφής, ιγ) η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, ιδ) τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

και διευκρινίσεις που θα παρασχεθούν από την αναθέτουσα αρχή επί όλων των ανωτέρω».

Ακολουθως, στο άρθρο 13 της Διακήρυξης με τίτλο «Διαδικασία σύναψης σύμβασης - Όροι υποβολής προσφορών», προβλέπεται ότι «.....13.2. Όσον αφορά στην κατασκευή και δοκιμαστική λειτουργία του έργου, τον ... και την κανονική λειτουργία, η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων δίδεται αποκλειστικά κατ' αποκοπή για τα επιμέρους μέρη του έργου, συντάσσεται δε και υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 50 και το άρθρο 95 παρ. 2.(γ) και 5(α) του ν. 4412/2016.»

Στο **Παράρτημα I** της Διακήρυξης καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς. Ειδικότερα, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι έκαστος διαγωνιζόμενος θα συμπεριλάβει στην τεχνική του προσφορά φάκελο μελέτης του έργου με περιεχόμενα που καθορίζονται από το Τεύχος «...»

Στο **Παράρτημα II** της Διακήρυξης με τίτλο «Πίνακας συμμόρφωσης», προβλέπεται ότι: «*Η Επιτροπή Διαγωνισμού (ΕΔ) θα ελέγξει τις μελέτες των διαγωνιζομένων αν περιλαμβάνουν τα στοιχεία που απαιτούνται από τον ...) που ακολουθεί*». Στο ίδιο τεύχος (Πίνακα Συμμόρφωσης) ορίζεται: «*Διευκρινίζεται επίσης ότι σε ότι αφορά ειδικότερα τα ακόλουθα Τεύχη: Τεύχος 4, Τεύχος 5, Τεύχος 6, Τεύχος 7, Τεύχος 8, Τεύχος 9, Τεύχος 10, Τεύχος 11, Τεύχος 12.4, Τεύχος 12.5, Τεύχος 12.6, Τεύχος 12.7, Τεύχος 12.8, Τεύχος 12.9, Τεύχος 12.10 και Τεύχος 12.11, ο έλεγχος αφορά μόνο στην πληρότητα των υποβληθεισών μελετών και την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων του συνολικού έργου για να είναι εφικτή η τήρηση των στόχων και των **δεσμευτικών** μεγεθών του έργου. Τυχόν αναντιστοιχίες, αποκλίσεις από προδιαγραφές, έλλειψη τεκμηρίωσης επάρκειας προσφερόμενων έργων, μη πλήρης συμμόρφωση με Ελληνική Νομοθεσία και ισχύοντες κανονισμούς, στον βαθμό που δεν επηρεάζουν τα βασικά μεγέθη και τους επιτυγχανόμενους στόχους της προσφερόμενης λύσης και δεν οδηγούν σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τις θεραπεύει στη μελέτη εφαρμογής, χωρίς να μπορεί να εγείρει πρόσθετες οικονομικές αξιώσεις..... Η Τεχνική Μελέτη Προσφοράς θα εξασφαλίζει την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες, προκειμένου να αξιολογείται ο βαθμός συμμόρφωσής τους με τα απαιτούμενα από τον Κανονισμό Μελετών και τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, όπως αναλύθηκαν*

ανωτέρω». Στον **πίνακα 13** του Παραρτήματος II «Πίνακας Συμμόρφωσης Μελέτης Προσφοράς» της Διακήρυξης με τίτλο «Συμμόρφωση Σχεδιασμού με Τεύχη Δημοπράτησης», έχουν παρατεθεί οι ελάχιστες απαιτήσεις συμμόρφωσης του σχεδιασμού, οι οποίες αναφέρονται στα λοιπά τεύχη και τις οποίες πρέπει να πληρούν οι τεχνικές προσφορές των διαγωνιζομένων ώστε να κριθούν αποδεκτές.

Στο Τεύχος 3 «Τεχνική Περιγραφή», στην παρ. 2.1 διευκρινίζονται τα ελάχιστα προαπαιτούμενα της μονάδας που θα κατασκευασθεί, ως εξής: *«Η γενική διάταξη και περιγραφή των επιμέρους ... της παρούσας τεχνικής περιγραφής είναι ενδεικτική. Η γενική διάταξη και η επιλογή του ... κάθε τεχνικής προσφοράς αφήνεται στην κρίση των διαγωνιζομένων, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των υποχρεωτικών δεσμεύσεων που απορρέουν από τα συμβατικά τεύχη και ειδικότερα τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο 1 της παρούσας. Η μονάδα ... θα εγκατασταθεί σε κατάλληλα διαμορφωμένο τμήμα του οικοπέδου. Βασικοί στόχοι του σχεδιασμού της μονάδας ... είναι οι εξής:.....[...]»*. Ακολούθως, στο κεφ. 1, παρ. 1.6 του Τεύχους 3 διευκρινίζεται, ότι οι **ελάχιστες δεσμεύσεις** είναι τα **εγγυημένα μεγέθη** της Μονάδας και όχι οι προβαλλόμενες από την προσφεύγουσα, περιγραφές. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι *«...Τα όσα δίδονται και απαιτούνται στο παρόν κεφάλαιο συνιστούν υποχρεωτικά δεδομένα και ελάχιστες απαιτήσεις, η εφαρμογή τους είναι επομένως υποχρεωτική και τυχόν απόκλιση σε τουλάχιστον μία από αυτές θα συνεπάγεται τον αποκλεισμό της σχετικής τεχνικής προσφοράς. Στις παρούσες ελάχιστες απαιτήσεις περιλαμβάνονται όλα τα δεδομένα και απαιτούμενα που έχουν προαναφερθεί. Ορισμένες εκ των απαιτήσεων αυτών εκφράζονται και ποσοτικά στο παρόν κεφάλαιο. Στα επόμενα, παρουσιάζονται τα **εγγυημένα μεγέθη** του έργου: .....[...]»*.

Τέλος, στο τεύχος 4 «Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων - Τεχνικές Προδιαγραφές» και στο άρθρο 1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ορίζεται: *«Οι Τεχνικές Προδιαγραφές της παρούσης περιγράφουν το γενικότερο πλαίσιο ποιότητας μέσα στο οποίο θα κινηθεί η Τεχνική προσφορά των Διαγωνιζομένων για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή και λειτουργία του Έργου και σε συνδυασμό με το τεύχος της τεχνικής περιγραφής ορίζει πλήρως το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου. Σε κάθε περίπτωση τεχνικές προδιαγραφές ... οι οποίες εξαρτώνται από την τεχνική προσφορά του εκάστοτε Διαγωνιζόμενου δύναται*

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

να τροποποιηθούν με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου και το τελικό αποτέλεσμα κάθε επιμέρους τμήματος ικανοποιεί τις λειτουργικές ανάγκες για τις οποίες προορίζεται και καλύπτει κάθε φορά το σύνολο των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας και κανονισμών. Τυχόν αναντιστοιχίες, αποκλίσεις από προδιαγραφές, έλλειψη τεκμηρίωσης επάρκειας προσφερόμενων έργων, μη πλήρης συμμόρφωση με Ελληνική Νομοθεσία και ισχύοντες κανονισμούς, στον βαθμό που δεν επηρεάζουν τα βασικά μεγέθη και τους επιτυγχανόμενους στόχους της προσφερόμενης λύσης και δεν οδηγούν σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τις θεραπεύει στη μελέτη εφαρμογής, χωρίς να μπορεί να εγείρει πρόσθετες οικονομικές αξιώσεις».

Από τα ανωτέρω προκύπτει, ότι στα τεύχη δημοπράτησης έχουν τεθεί με σαφήνεια οι ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που θα πρέπει να πληροί η τεχνική προσφορά εκάστου διαγωνιζόμενου. Επιπλέον, από τις προαναφερόμενες διατάξεις της Διακήρυξης και των Παραρτημάτων και τευχών της συνάγονται τα εξής: Μεταξύ των στοιχείων της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνονται οι οριστικές μελέτες των διαγωνιζομένων, οι οποίες πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού Μελετών Έργου και των λοιπών τευχών δημοπράτησης, ιδίως της Τεχνικής Συγγραφής Υποχρεώσεων, όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές των προσφερομένων υλικών και του ..., τούτο δε διαπιστώνεται με τον Πίνακα Συμμόρφωσης (Παράρτημα II). Τυχόν απόκλιση των οριστικών μελετών από τις απαιτήσεις του ως άνω πίνακα, συνεπάγεται την απόρριψη της τεχνικής προσφοράς και τον αποκλεισμό του προσφέροντος οικονομικού φορέα, καθώς οι απαιτήσεις αυτές έχουν τεθεί, σύμφωνα με την ειδική ρητή πρόβλεψη της Διακήρυξης (βλ. άρθρο 4.1 παρ. β' αυτής καθώς και σχετική πρόβλεψη Παραρτήματος II της διακήρυξης) και τις προβλέψεις των λοιπών συμβατικών τευχών, επί ποιινή αποκλεισμού της προσφοράς. Τέλος, στο Τεύχος 3, όπως ορθώς επισημαίνει η αναθέτουσα αρχή, έχουν τεθεί τα εγγυημένα μεγέθη του έργου, που συνιστούν τις ελάχιστες δεσμεύσεις που πρέπει να πληρούν οι τεχνικές προσφορές. Συνεπώς, στη Διακήρυξη και στα λοιπά Τεύχη του διαγωνισμού παρατίθενται, και μάλιστα κατά τρόπο αρκούντως σαφή, οι επί ποιινή αποκλεισμού απαιτήσεις, απορριπτομένων όσων περί του αντιθέτου προβάλλει η προσφεύγουσα.

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Κατόπιν των ανωτέρω, οι **δεύτερος και τρίτος** λόγοι της προσφυγής πρέπει να απορριφθούν ως απαραδέκτως προβαλλόμενοι, καθώς βάλλουν κατά επιβεβαιωτικής της αναθέτουσας αρχής πράξης, η οποία δεν μεταβάλλει το κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης, σύμφωνα με όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν.

13. Με τον **τέταρτο** λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα παραπονεείται για την απάντηση, που έδωσε η αναθέτουσα αρχή στα με αριθμό 1 και 2 ερωτήματα, τα οποία είχε υποβάλει με το υπ' αριθ. πρωτ. ... έγγραφό της για παροχή διευκρινίσεων. Συγκεκριμένα, με το υπόψη έγγραφο η προσφεύγουσα έθεσε τα ακόλουθα ερωτήματα:

«1. Η παράγραφος 14.1 της Διακήρυξης προβλέπει ως προς την τεχνική προσφορά των διαγωνιζομένων και ως προς το Κριτήριο Κ3 (Μεθοδολογία αξιοποίησης προϊόντων και Περιβαλλοντική Παρακολούθηση) τα εξής: “Κάθε διαγωνιζόμενος στην Τεχνική του προσφορά (Παράρτημα Ι της διακήρυξης) θα συμπεριλάβει έκθεση «Μεθοδολογία αξιοποίησης προϊόντων και Περιβαλλοντική Παρακολούθηση», η οποία θα αξιολογηθεί βάσει των κάτωθι υπο- κριτηρίων:[...] Κ.3.1 (Τεκμηρίωση της εφαρμογής των απαιτούμενων ενεργειών των αναφερόμενων στις ... όπως αυτές περιγράφονται στο κείμενο ... 2018 -Πρόσθετος προσφερόμενος ... περιβαλλοντικής παρακολούθησης και λειτουργίας – Συντελεστής βαρύτητας 50%). Η βαθμολόγηση του υπο-κριτηρίου κυμαίνεται από 50 έως 100 βαθμούς. Υπό την προϋπόθεση τήρησης της ΑΕΠΟ και των Τεχνικών Προδιαγραφών, βαθμολογείται ο διαγωνιζόμενος ανάλογα με την τεκμηρίωση εφαρμογής των απαιτούμενων ενεργειών των αναφερόμενων στις ... και τον πρόσθετο ... για Περιβαλλοντική Παρακολούθηση και λειτουργία, σε σχέση με αυτόν που προβλέπεται από τις Τεχνικές Προδιαγραφές» . Συναφώς, ως προς το Κριτήριο Κ3, η παράγραφος Γ, του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης προβλέπει τα εξής: «Ο διαγωνιζόμενος θα υποβάλλει επί ποινή αποκλεισμού αναλυτική παρουσίαση της .... Η εν λόγω μεθοδολογία, συνδυασμένη με τις σχετικές διατάξεις της ΕΣΥ, θα είναι δεσμευτική για τον διαγωνιζόμενο στο βαθμό που αναδειχθεί ανάδοχος και σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 86 του ν.4412/16, θα αξιολογηθεί ως κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης. Η μεθοδολογία θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: 1. Τεκμηρίωση της εφαρμογής των απαιτούμενων ενεργειών των αναφερόμενων στις ... όπως αυτές περιγράφονται στο κείμενο

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Bref waste treatment 2018 - Πρόσθετος προσφερόμενος ... περιβαλλοντικής παρακολούθησης και λειτουργίας Κατ' ελάχιστον θα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: Τεκμηρίωση εφαρμογής των απαιτούμενων ενεργειών των αναφερόμενων στις ... για την τήρηση της ΑΕΠΟ, όπου θα αναφέρονται με σαφήνεια οι ... που βρίσκουν εφαρμογή στο συγκεκριμένο έργο και ο τρόπος με τον οποίο ο κάθε διαγωνιζόμενος τις έχει ενσωματώσει στον σχεδιασμό της κατασκευής και λειτουργίας του έργου, Τη μεθοδολογία και τον ... που θα χρησιμοποιήσει (είτε απαιτούμενο από την μελέτη, είτε πρόσθετο προσφερόμενο) για την ολοκληρωμένη περιβαλλοντική παρακολούθηση και για την βέλτιστη λειτουργία της ..., συνοδευόμενο από τεχνική περιγραφή, τα απαιτούμενα τεχνικά φυλλάδια και τη μεθοδολογία που θα εφαρμοστεί». Παρακαλούμε να ορισθεί επακριβώς ο τρόπος βαθμολόγησης του εν λόγω κριτηρίου.»

Η αναθέτουσα αρχή με το προσβαλλόμενο με αρ. πρωτ. ... έγγραφο, επί των ανωτέρω ερωτημάτων, έδωσε την ακόλουθη απάντηση «Ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης».

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα με το υπ' αριθ. Πρωτ ... έγγραφό της έθεσε (με αριθμό 2) το ακόλουθο ερώτημα:

*«2. Η παράγραφος 14.1 της Διακήρυξης ως προς την τεχνική προσφορά των διαγωνιζομένων ως προς το **Κριτήριο Κ3** (Μεθοδολογία αξιοποίησης προϊόντων και Περιβαλλοντική Παρακολούθηση) προβλέπει τα εξής:*

«Κάθε διαγωνιζόμενος στην Τεχνική του προσφορά (Παράρτημα Ι της διακήρυξης) θα συμπεριλάβει έκθεση «Μεθοδολογία αξιοποίησης προϊόντων και Περιβαλλοντική Παρακολούθηση», η οποία θα αξιολογηθεί βάσει των κάτωθι υπο- κριτηρίων: [...] Σχέδιο αξιοποίησης παραγόμενου ... , με γνώμονα την χρήση του σε εργασίες ανάκτησης– Συντελεστής βαρύτητας 50%. Η βαθμολόγηση του υπο-κριτηρίου κυμαίνεται από 50 έως 100 βαθμούς. Βαθμολογείται ο διαγωνιζόμενος ανάλογα με το σχέδιο που προτείνει για την αξιοποίηση του παραγόμενου ... σε εργασίες ανάκτησης».

Συναφώς, ως προς το Κριτήριο Κ3, η παράγραφος Γ, του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης προβλέπει τα εξής: «Ο διαγωνιζόμενος θα υποβάλλει επί ποινή αποκλεισμού αναλυτική παρουσίαση της Μεθοδολογίας αξιοποίησης προϊόντων της ... και Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης. Η εν λόγω μεθοδολογία, συνδυασμένη με τις σχετικές διατάξεις της ΕΣΥ, θα είναι

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

δεσμευτική για τον διαγωνιζόμενο στο βαθμό που αναδειχθεί ανάδοχος και σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 86 του ν.4412/16, θα αξιολογηθεί ως κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης. Η μεθοδολογία θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: [...] Σχέδιο αξιοποίησης παραγόμενου ... με γνώμονα την χρήση του σε εργασίες ανάκτησης. Κατ' ελάχιστον θα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: Προτεινόμενο σχέδιο για την αξιοποίηση του παραγόμενου ... σε εργασίες ανάκτησης. Ο διαγωνιζόμενος στην ενότητα αυτή θα αναλύει τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσει για να εξασφαλίσει την αξιοποίησή του σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και θα παρουσιάσει κάθε στοιχείο που δύναται να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα του προτεινόμενου Σχεδίου διάθεσης». Από τα παραπάνω προκύπτει ότι δεν ορίζεται ο τρόπος αξιολόγησης του κριτηρίου Κ.3.2 ως προς το εν λόγω παραδοτέο με τρόπο σαφή, παρά μόνο αναφέρεται ότι ο διαγωνιζόμενος θα βαθμολογηθεί «ανάλογα» με το σχέδιο που προτείνει για την αξιοποίηση του παραγόμενου ... σε εργασίες ανάκτησης, δεδομένου ότι σε κανένα σημείο της Διακήρυξης ή των λοιπών ... δεν ορίζεται σαφώς ο τρόπος σύγκρισης προσφορών που προτείνουν σχέδια για την αξιοποίηση του ... (λ.χ. υπάρχει κάποια εργασία ανάκτησης που προτιμάται και άρα βαθμολογείται καλύτερα από κάποια άλλη;). Ως εκ τούτου, είναι προφανής η απεριόριστη ελευθερία που δίνεται στην Αναθέτουσα Αρχή, ως προς τη βαθμολογία αυτού του κριτηρίου, καθώς δεν ορίζεται ρητά ποιος διαγωνιζόμενος λαμβάνει 50, και πώς βαθμολογούνται «ανάλογα» οι υπόλοιποι διαγωνιζόμενοι. Παρακαλούμε να ορισθεί επακριβώς ο τρόπος βαθμολόγησης του εν λόγω κριτηρίου». Επί του ερωτήματος αυτού, η αναθέτουσα αρχή δυνάμει του με αριθμό πρωτ. ... εγγράφου χορήγησης διευκρινίσεων έδωσε την εξής απάντηση: «Απάντηση 2- Ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης».

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι η αναθέτουσα αρχή με τις προαναφερθείσες απαντήσεις στα τιθέμενα ερωτήματα δεν παρέσχε την απαιτούμενη και αιτηθείσα διευκρίνιση για τον τρόπο βαθμολόγησης των Κριτηρίων Κ.3.1 και Κ.3.2., δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό δυσχέρεια στον τρόπο υποβολής της προσφοράς της, ενόψει των ασαφειών που εντοπίζει στα προαναφερθέντα Κριτήρια ανάθεσης. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας: α) Στο βαθμολογούμενο Κριτήριο Κ.3.1 εντοπίζονται οι ακόλουθες ασάφειες, για τις οποίες δεν χορηγήθηκαν διευκρινίσεις: ι) δεν

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

διευκρινίζεται ποιά είναι η μελέτη, που απαιτεί ... για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και λειτουργία, λ.χ είναι η μελέτη του διαγωνιζόμενου ή η μελέτη (προμελέτη) της υπηρεσίας, ii) δεν καθορίζεται βάσει ποιων συγκεκριμένων κριτηρίων θα λάβει κάποιος διαγωνιζόμενος την μέγιστη βαθμολογία, β) στο βαθμολογούμενο Κριτήριο Κ.3.2 εντοπίζονται οι ακόλουθες ασάφειες, κατά την προσφεύγουσα: Δεν ορίζεται ο τρόπος αξιολόγησης του Κριτηρίου Κ.3.2 ως προς το παραδοτέο με τρόπο σαφή, παρά μόνον αναφέρεται ότι ο διαγωνιζόμενος θα βαθμολογηθεί «ανάλογα» με το σχέδιο που προτείνει για την αξιοποίηση του παραγόμενου ... σε εργασίες ανάκτησης, δεδομένου ότι σε κανένα σημείο της Διακήρυξης ή των λοιπών τευχών του διαγωνισμού δεν ορίζεται σαφώς ο τρόπος σύγκρισης προσφορών που προτείνουν σχέδια για την αξιοποίηση του ... και, ως εκ τούτου, παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή απεριόριστη ελευθερία ως προς τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου αυτού.

Η προσφεύγουσα επιχειρεί να θεμελιώσει το ειδικό έννομο συμφέρον και τη βλάβη που υφίσταται από την φερόμενη ασάφεια των Κριτηρίων Κ.3.1 και Κ.3.2., υποστηρίζοντας ότι η ασάφεια, που ενέχουν, δεν της επιτρέπει να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά, προκειμένου να της κατακυρωθεί ο διαγωνισμός. Μάλιστα, προβάλλει ότι ο τρόπος διατύπωσης των επίμαχων κριτηρίων ανάθεσης δεν προσδιορίζει τί ακριβώς πρέπει να υποβάλει ο συμμετέχων, σε βαθμό που καθιστά ενδεχόμενο να υποβάλει προσφορά η οποία να μην καλύπτει τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης και να λάβει βαθμολογία κάτω του 50.

Κατ' αρχάς επισημαίνεται, ότι η αναθέτουσα αρχή με την απάντησή της στα κρίσιμα ερωτήματα επί των Κριτηρίων ανάθεσης Κ.3.1 και Κ.3.2 δεν εισέφερε νέα στοιχεία, επιφέροντας αλλαγή στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, αλλά ρητώς παρέπεμψε σε όσα προβλέπονται στα κρίσιμα άρθρα της Διακήρυξης. Άρα, όπως βασίμως προβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή και έγινε δεκτό ανωτέρω, απαραδέκτως η προσφεύγουσα στρέφεται κατά επιβεβαιωτικής πράξης της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΣτΕ 2010/2022, ΣτΕ ΕΑ 426/2011, 473/2010). Επιπλέον, ανεπικαίρως, και άρα απαραδέκτως επιχειρεί, δια των διευκρινίσεων, να προσβάλλει τους όρους της Διακήρυξης και δη τα επιλεγέντα Κριτήρια ανάθεσης, κατά των οποίων δεν άσκησε εμπροθέσμως προδικαστική προσφυγή. Ο λόγος αυτός προβάλλεται, επίσης,

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

αορίστως και άνευ εννόμου συμφέροντος, καθώς η προσφεύγουσα δεν εξειδικεύει με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, πού έγκειται η φερόμενη ασάφεια, δεδομένου ότι τα παραδοτέα περιγράφονται στο Παράρτημα Ι και για ποιόν λόγο η φερόμενη ασάφεια των Κριτηρίων Κ.3.1. και Κ.3.2. της προκαλεί βλάβη, εξικνούμενη μέχρι τέτοιου σημείου, ώστε να καθίσταται αδύνατη ή ιδιαίτερας δυσχερής η εκ μέρους της υποβολή προσφοράς, έστω με επιφύλαξη (βλ. ad hoc ΣτΕ ΕΑ 170/2021). Τέτοιους δε ισχυρισμούς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστούν, τα αναφερόμενα στην προδικαστική προσφυγή περί του κινδύνου που διατρέχει να μην υποβάλει ανταγωνιστική οικονομική προσφορά (βλ. ad hoc ΣτΕ ΕΑ 170/2021, 1259/2029, ΔΕφ Πατρών 25/2019 σκ. 12, ΕΑΔΗΣΥ 107/2023). Τέλος, όπως βασίμως προβάλλει η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, ουδεμία ασάφεια ή αοριστία υφίσταται ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης του υπόψη έργου, καθώς έχουν τεθεί κριτήρια, τα οποία έχουν ορισθεί στα υποδείγματα διακήρυξης για δημοπρατήσεις έργων ..., όπως αυτά έχουν αναρτηθεί στον επίσημο ισότοπο της ΕΑΑΔΗΣΥ. Πέραν δε τούτου, στο άρθρο 14 της Διακήρυξης προσδιορίζονται με ακρίβεια τα ελάχιστα βαθμολογητέα αντικείμενα καθώς και οι παράμετροι, που προσδιορίζουν ποιές προσφορές θα λάβουν την άνω του ελαχίστου ορίου βαθμολόγηση, ώστε να είναι δυνατή τόσο η συγκριτική αξιολόγηση των υποβληθεισών προσφορών, όσο και η και χορήγηση αιτιολογημένης βαθμολόγησης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Στο δε Παράρτημα Ι της Διακήρυξης περιγράφονται τα παραδοτέα για κάθε βαθμολογούμενο Κριτήριο. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι δεν αντιλαμβάνεται σε ποιά μελέτη αφορά «ο απαιτούμενος ...», είναι απορριπτέος και τούτο, διότι, όπως βασίμως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή, η αναφορά στη λέξη «μελέτη» αφορά στα τεχνικά στοιχεία-τεχνικές απαιτήσεις των Τευχών Δημοπράτησης, τα οποία προέκυψαν από μελέτη που ενσωματώνεται σε αυτά. Επιπλέον, είναι απολύτως σαφές ότι ο διαγωνιζόμενος βαθμολογείται για τον πρόσθετο ... σε σχέση με αυτόν, που προβλέπεται από τις τεχνικές προδιαγραφές, όπως ακριβώς αναφέρεται στην παρ. 14.1 της Διακήρυξης. Ως εκ τούτου, στο υπο-κριτήριο Κ3.1 δεν περιλαμβάνονται ασάφειες και αοριστίες, ως προς τον τρόπο αξιολόγησης των προσφορών, οι οποίες να καθιστούν αδύνατη, ή τουλάχιστον ουσιωδώς

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

δυσχερή την υποβολή βάσιμης και ρεαλιστικής προσφοράς. Υπό τα δεδομένα αυτά, η απαίτηση, που τέθηκε στο πλαίσιο του επίμαχου διαγωνισμού για «...» [...] με «Τεκμηρίωση εφαρμογής των απαιτούμενων ενεργειών των αναφερόμενων στις ... για την τήρηση της ΑΕΠΟ, όπου θα αναφέρονται με σαφήνεια οι ... που βρίσκουν εφαρμογή στο συγκεκριμένο έργο και ο τρόπος με τον οποίο ο κάθε διαγωνιζόμενος τις έχει ενσωματώσει στον σχεδιασμό της κατασκευής και λειτουργίας του έργου», είναι σαφής, ορισμένη και δικαιολογημένη, υπό τον όρο βέβαια, ότι ο διαγωνιζόμενος θα τηρήσει όλες τις ... της ΑΕΠΟ. Επί των αιτιάσεων της προσφεύγουσας, ως προς φερόμενη ασάφεια του υπο-κριτηρίου Κ.3.2, λεκτέα τα εξής: Όπως επισημαίνει η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, στο άρθρο 14. 1 της Διακήρυξης - σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι, περ. γ - προβλέπεται το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς και τα παραδοτέα για την βαθμολόγηση του επίμαχου υπο - κριτηρίου Κ3.2. Περαιτέρω, στο άρθρο 4 («...») της ... ορίζεται ότι «... μπορεί να χρησιμοποιηθεί: (α) σε εν ενεργεία εξορυκτικές δραστηριότητες, για την πλήρωση και αποκατάσταση ορυγμάτων των οποίων η εκμετάλλευση έχει περατωθεί, (β) σε ... οδοποιίας και συγκεκριμένα σε πρηνή ορυγμάτων ή επιχωμάτων σε κλειστούς αυτοκινητοδρόμους για την ανάπτυξη της βλάστησης, (γ) ως υλικό προς διαμόρφωση αναγλύφου (landscaping), υπό την προϋπόθεση ότι η τελική στρώση επικάλυψης του νέου αναγλύφου θα αποτελείται από φυτική γη πάχους τουλάχιστον ενός (1) μέτρου, (δ) ως υλικό καθημερινής και τελικής επικάλυψης σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ), (ε) σε εργασίες επίχωσης - αποκατάστασης εδάφους σε ανενεργό, προς αποκατάσταση, ορυχεία, λατομεία, μεταλλεία, (στ) ως υλικό αποκατάστασης σε Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης ... (ΧΑΔΑ), (ζ) ως υλικό βιοφίλτρου για την απορρόφηση οσμών από βιομηχανικές εγκαταστάσεις με δύσσομα απαέρια, εξαερισμών σε εγκαταστάσεις ... κ.λπ. Η χρησιμοποίηση του ... τύπου Α (CLO) ή του χωνεύματος τύπου Α σε κάποια από τις παραπάνω χρήσεις, λογίζεται ως εργασία Ανάκτησης (R) του Παραρτήματος ΙΙ της Ενότητας Β του Ν. 4042/2012.». Ακολούθως, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη ΑΕΠΟ (βλ. απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/14759/1015/09-01-2020): «3.3.1. Για τη διαχείριση των ... εφαρμόζονται εν γένει οι διατάξεις του Ν.4042/2012 (ΦΕΚ 24Α) όπως ισχύουν.....4.3.2.13 Το παραγόμενο από τη ... ... τύπου Α και χώνευμα τύπου Α δύναται να χρησιμοποιηθεί ως υλικό αποκατάστασης σε Χώρους

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Ανεξέλεγκτης Διάθεσης ... (ΧΑΔΑ), για εργασίες υλικό επίχωσης / αποκατάστασης εδάφους σε ανενεργά προς αποκατάσταση, ορυχεία, λατομεία, μεταλλεία, ως υλικό καθημερινής και τελικής ημερήσιας κάλυψης σε ΧΥΤ, και εν γένει στις εργασίες που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 4 της ΚΥΑ οικ.56366/4351/2014.....[...]4.7.1.13 Η παρακολούθηση των χαρακτηριστικών του ... τύπου Α και του χωνεύματος τύπου Α σε περίπτωση που πρόκειται να διατεθούν σε χρήσεις βελτιωτικών εδάφους, θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 5 της ΚΥΑ οικ.56366/4351/2014 όπως εκάστοτε ισχύει». Τέλος, στο έγγραφο ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/86459/1860/23-09-2020 προβλέπεται ότι: «... από το 2020, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 850/2018 και την σχετική εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/1885, ως ανάκτηση θα λογίζεται μόνο η χρήση του CLO σε εργασίες «επίχωσης» (...κ.ά.), ενώ η χρήση του ως υλικό καθημερινής επικάλυψης σε ΧΥΤΑ θα λογίζεται ως υγειονομική ταφή, θεωρείται δόκιμη η δοκιμαστική χρήση ... για ενεργειακή αξιοποίηση, με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας, σε περίπτωση ενδεχόμενης μη διάθεσης της συνολικής ποσότητας του ... σε εργασίες επίχωσης, λαμβάνοντας υπόψη και την εθελοντική συμφωνία του ... με την... ». Στο εν λόγω υπο-κριτήριο Κ3.2 βαθμολογείται το σχέδιο αξιοποίησης παραγόμενου ... με γνώμονα τη χρήση του σε εργασίες ανάκτησης. Συγκεκριμένα, βαθμολογείται η μεθοδολογία και ο βαθμός εξασφάλισης αξιοποίησης του παραγόμενου ... καθώς και ο αριθμός των στοιχείων που τεκμηριώνουν τα παραπάνω. Οι επιλογές, βάσει των οποίων θα γίνει η αξιολόγηση, αναφέρονται στην Υ.Α. οικ. 56366/4351/2014 (ΦΕΚ 3339/Β` 12.12.2014). Ειδικότερα, στο Τεύχος Τεχνικής Περιγραφής σελίδα 12, αναφέρεται το εξής: «... θα αξιοποιείται με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της αριθμ. οικ.56366/4351 (ΦΕΚ 3339/Β/12 Δεκεμβρίου 2014)». Όπως αναφέρεται στην ως άνω Υ.Α., μια εξ αυτών των επιλογών είναι η χρήση ως υλικό καθημερινής και τελικής επικάλυψης σε ... σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην ΑΕΠΟ του έργου. Άρα, κάθε διαγωνιζόμενος στο εν λόγω κριτήριο καλείται να προσδιορίσει στη βάση της τεχνικής του λύσης τις ποσότητες που οδηγούνται για καθημερινή και τελική επικάλυψη στο ΧΥΤ και στη συνέχεια τη δυνατότητα απορρόφησης της υπερβάλλουσας ποσότητας, που οδηγείται σε άλλες νόμιμες λύσεις σύμφωνα με την ως άνω Υ.Α. Το σχέδιο αξιοποίησης παραγόμενου ... του διαγωνιζόμενου, που θα τεκμηριώνει

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

τα ανωτέρω και θα τεκμηριώνει με αποδεικτικά τεκμηρίωσης ότι οι υπερβάλλουσες ποσότητες οδηγούνται προς χρήση στις λοιπές επιλογές που θέτει η ανωτέρω Υ.Α., θα λάβει τη μέγιστη βαθμολογία. Ως εκ τούτου, όπως βασίμως προβάλλει η αναθέτουσα αρχή, στο κριτήριο Κ3.2 δεν περιλαμβάνονται ασάφειες και αοριστίες ως προς τον τρόπο αξιολόγησης των προσφορών, οι οποίες να καθιστούν αδύνατη ή τουλάχιστον ουσιωδώς δυσχερή την υποβολή βάσιμης και ρεαλιστικής προσφοράς. Η δε απάντηση της αναθέτουσας αρχής στην προσβαλλόμενη ... πράξη της δεν ενέχει αοριστία ή ασάφεια, αφού παραπέμπει ρητά στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και στις ρυθμίσεις της Διακήρυξης.

Κατόπιν των ανωτέρω, δεδομένου ότι δεν υφίσταται ασάφεια στα κριτήρια αξιολόγησης, ο **τέταρτος λόγος** της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος προβαλλόμενος κατά τη μη εκτελεστή πράξη, καθώς επίσης και ως προβαλλόμενος αορίστως και χωρίς ειδικό έννομο συμφέρον, κατ' αποδοχή των αιτιάσεων της αναθέτουσας αρχής και απορριπτόμενων όσων περί του αντιθέτου προβάλλει η προσφεύγουσα.

14. Με τον **πέμπτο** λόγο, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απάντησης που δόθηκε με το προσβαλλόμενο έγγραφο διευκρινίσεων στο υπ' αριθ. 5 ερώτημα, που η ίδια υπέβαλε, δυνάμει του με αριθ. πρωτ. ... εγγράφου αιτήματος της για παροχή διευκρινίσεων. Ειδικότερα, με το εν λόγω έγγραφο της η προσφεύγουσα έθεσε το ακόλουθο ερώτημα: «...[...]**5.** Σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης και συγκεκριμένα στο τεύχος τεχνικής περιγραφής, παράγραφος 1.7, αναφέρεται ότι: «Οι τιμές ... για να γίνουν δεκτές πρέπει να καθορίζονται υποχρεωτικά σε πρωτότυπη δήλωση υπογεγραμμένη από τον κατασκευαστή του μηχανήματος ή αντιπροσώπων των κατασκευαστών ή οικονομικών φορέων που έχουν προμηθευτεί, εγκαταστήσει ή και λειτουργήσει τα ... αυτά σε μονάδες ... Δεν θα γίνουν δεκτά ... των οποίων τα ρεύματα εισόδου και εξόδου των... δεν συμφωνούν απόλυτα με τις υπογεγραμμένες δηλώσεις. Παρακαλούμε αποσαφηνίστε μας για ποιο λόγο ζητείται η εν λόγω δήλωση να είναι υποχρεωτικά πρωτότυπη. Η συγκεκριμένη απαίτηση δημιουργεί σημαντικές δυσκολίες και καθυστερήσεις κατά τη φάση σύνταξης του φακέλου τεχνικής προσφοράς. Διευκρινίστε μας το λόγο για τον οποίο έχει τεθεί η συγκεκριμένη απαίτηση»

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

Με την προσβαλλόμενη πράξη της, η αναθέτουσα αρχή έδωσε την ακόλουθη απάντηση: «*Ισχύουν τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης*». Επομένως, η αναθέτουσα αρχή με την απάντησή της ουδεμία αλλαγή επέφερε επί των όσων ορίζονται στη Διακήρυξη, αντιθέτως επιβεβαίωσε τους όρους αυτής, και συγκεκριμένα την υποχρέωση προσκόμισης πρωτότυπης βεβαίωσης για τις τιμές των ρευμάτων εισόδου και εξόδου στα ... Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απάντηση αυτή της αναθέτουσας αρχής αντίκειται στη νομοθεσία και στις κείμενες διατάξεις, όπου προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής βεβαιώσεων όχι αποκλειστικά σε πρωτότυπη μορφή, καθώς επίσης και στο άρθρο 3.5 περ. (η) της Διακήρυξης, που ορίζει τα έγγραφα που υποβάλλονται σε πρωτότυπη μορφή. Ο λόγος αυτός της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαραδέκτως προβαλλόμενος, κατ' αποδοχή των οικείων αιτιάσεων της αναθέτουσας αρχής. Τούτο, για τους ακόλουθους λόγους: **α)** Κατ' αρχάς, η προσφεύγουσα απαραδέκτως στρέφεται κατά επιβεβαιωτικής πράξης, στερούμενης εκτελεστού χαρακτήρα, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή, ως προαναφέρθηκε, με την επίμαχη απάντηση της ουδεμία αλλαγή επέφερε επί του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης, αλλά μόνον επιβεβαίωσε τα όσα ορίζονται στην Διακήρυξη, **β)** Η προσφεύγουσα προβάλλει τον συγκεκριμένο λόγο άνευ επίκλησης του απαιτούμενου «ειδικού» εννόμου συμφέροντος, αφού ουδόλως επικαλείται για ποιόν συγκεκριμένο λόγο η πληττόμενη απαίτηση περί χορήγησης σε πρωτότυπο έγγραφο της ζητούμενης βεβαίωσης καθιστά αδύνατη ή δυσχεραίνει ουσιωδώς τη (λυσιτελή) συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Δηλαδή, δεν στοιχειοθετεί με ορισμένους ισχυρισμούς την βλάβη που υφίσταται από την θέσπιση του συγκεκριμένου όρου, εξικνούμενη μέχρι του σημείου αδυναμίας υποβολής (λυσιτελούς) προσφοράς. Τέτοιους δε ισχυρισμούς δεν αποτελούν οι αόριστες αιτιάσεις της προσφεύγουσας περί καθυστέρησης στην σύνταξη και υποβολή της τεχνικής προσφοράς της, και τέλος **γ)** η προσφεύγουσα απαραδέκτως με τον υπό εξέταση λόγο βάλλει κατά της σκοπιμότητας θέσπισης της συγκεκριμένης απαίτησης της αναθέτουσας αρχής, ενώ μάλιστα η απαρίθμηση των εγγράφων που κατά τη Διακήρυξη προσκομίζονται σε πρωτότυπη μορφή είναι ενδεικτική (βλ. άρθρο 3.5.η της Διακήρυξης), το οποίο σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή διαθέτει διακριτική ευχέρεια καθορισμού των εγγράφων, τα οποία κατά την εκτίμησή

Αριθμός απόφασης: 1091 /2023

της και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης πρέπει να προσκομίζονται σε πρωτότυπη μορφή. Ενόψει όλων των ανωτέρω, ο **πέμπτος** λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαραδέκτως προβαλλόμενος, κατ' αποδοχή των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής.

15. Κατόπιν των ανωτέρω η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό και να οριστεί η κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου (άρθρο 363 του ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 30 Ιουνίου 2023 και εκδόθηκε στις 20 Ιουλίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ